

հունվար-հունիս 2026

Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտե Պատվիրակություն Հայաստանում

Հիմնական գործունեություն

702

անձ օգտվել է հոգեկան առողջության և հոգեառօգնական աջակցության (ՀԱՀՄԱ) ծրագրերից:

407

զանգ և այց ենք ունեցել Երևանի մեր գրասենյակում՝ հակամարտության արագումների արդյունքում ընտանիքների բաժանման առնչությամբ:

133

մեղվաբնուսանիք և 62 փեթակ է տրամադրվել Սյունիքի մարզի սահմանամերձ համայնքներում բնակվող 35 ընտանիքների:

86

զինծառայող ՀՀ զինված ուժերից և Ազգային անվտանգության ծառայության (ԱԱԾ) սահմանապահ զորքերից իրազեկվել է միջազգային մարդասիրական իրավունքի (ՄՄԻ) հիմունքների վերաբերյալ դասընթացների արդյունքում:

100

անձ, այդ թվում՝ բուժաշխատողներ, շտապօգնության և փրկարար ծառայության աշխատակիցներ, ինչպես նաև Հայկական Կարմիր խաչի ընկերության (ՀԿԽԸ) ներկայացուցիչներ, մասնակցել են «Ջանգվածային տուժածներով պատահարների կառավարում» թեմայով աշխատաժողովների:

60

անդամ անհայտ կորած անձանց ընտանիքներից մասնակցել է ՀԱՀՄԱ միջոցառումներին, որոնք ներառել են անհատական և խմբային հոգեբանական աջակցության հանդիպումներ, տնայցեր և տեղեկատվական հանդիպումներ:

Անհայտ կորած և ազատագրված անձինք, աճյունների հետ վարվեցողություն

424

անձ դեռևս անհայտ կորած է համարվում հակամարտության 2020-2023 թթ. սրացումների հետևանքով՝ ընտանիքների կողմից ստացված դիմումների համաձայն: Մենք շարունակում ենք աշխատել համապատասխան կառույցների հետ՝ որոնման և նույնականացման գործընթացը դյուրացնելու և ընտանիքներին հուզող հարցերին պատասխաններ տալու ուղղությամբ:

1

սոցիալական-մշակութային միջոցառում է կազմակերպվել անհայտ կորած անձանց ընտանիքների համար:

23

տնայց է կազմակերպվել անհայտ կորած անձանց ընտանիքների համար:

15

տեղեկատվական հանդիպում է անցկացվել անհայտ կորած անձանց ընտանիքների համար:

2

դասընթաց է կազմակերպվել մեդիայի և հանրային հաղորդակցության, առաջնորդության և հակամարտությունների կարգավորման թեմաներով՝ Անհայտ կորած անձանց հարազատների համահայկական ասոցիացիայի (ԱԿԱՀՀԱ) անդամների կարողություններն ամրապնդելու նպատակով:

40

կամավոր մասնակցել է արտակարգ իրավիճակներում ընտանեկան կապերի պաշտպանության մասին երկու մեկօրյա դասընթացի՝ կազմակերպված ՀԿԻԸ-ի հետ:

18

անհայտ կորած անձանց ընտանիքների անդամ ստացել է անհատական աջակցություն հոգեկան առողջության և հոգեառօգնական աջակցության հետ կապված հարցերի վերաբերյալ:

11

սատարող մասնակցել է սատարման պրակտիկայի ամրապնդման, հմտությունների զարգացման և համագործակցության վերաբերյալ աշխատաժողովին՝ սատարման ընթացքում ձեռք բերված փորձի փոխանակման, մարտահրավերների քննարկման, ինչպես նաև սատարողների և ԱԿԱՀՀԱ-ի միջև համագործակցությունն ամրապնդման նպատակով:

8

ներկայացուցիչ

Հայաստանի առանցքային պետական կառույցներից այցելել են Կիպրոս՝ Անհայտ կորած անձանց հարցերով զբաղվող հանձնաժողովի (CMP) փորձին ծանոթանալու և անհայտ կորած անձանց դեպքերի առնչությամբ մարդասիրական, ինստիտուցիոնալ և գործառնական մոտեցումների վերաբերյալ գիտելիքներ փոխանակելու նպատակով: Նման փորձի փոխանակման հնարավորություններ ստեղծելով՝ ԿԻՄԿ-ն նպատակ ունի աջակցել անհայտ կորած անձանց խնդրի լուծմանն ուղղված ազգային ջանքերին և նպաստել ընտանիքների՝ իրենց հարազատների ճակատագրի և գտնվելու վայրի մասին իմանալու իրավունքի պահպանմանը:

3

դատաբժշկական տեղեկատվական հանդիպում

Է անցկացվել անհայտ կորած անձանց ընտանիքների համար՝ շեշտը դնելով դատաբժշկական տեղեկատվության տրամադրման, նույնականացման և մարդկային աճյունների կառավարման գործընթացների պարզաբանման, ընտանիքների կողմից բարձրացված հարցերին և մտահոգություններին արձագանքման վրա: Մի շարք դեպքեր առնչվել են վիճարկվող նույնականացումների կամ նույնականացման գիտական հիմքերի և մարդկային աճյունների հետ վարվելու վերաբերյալ լրացուցիչ պարզաբանումներ ստանալու ընտանիքների դիմումներին:

Հայաստանի Դատաբժշկական գիտագործնական կենտրոնի ԴՆԹ լաբորատորիայի աշխատակիցները մասնակցել են մասնագիտացված վերապատրաստման՝ նվիրված բարդ դատագենետիկական դեպքերում Y-STR (Y-File) վերլուծության կիրառմանը: Դասընթացը կազմակերպվել է ԿԻՄԿ աջակցությամբ՝ Thermo Fisher Scientific-ի հետ համագործակցությամբ:

Ք.Սեդրախյան/ԿԻՄԿ

Հոգեկան առողջություն և հոգեառաջնության աջակցություն

609 տղամարդ՝ սահմանամերձ համայնքներից, մասնակցել է քաղաքացիական բնակչության տարբեր շերտերի վրա զինված ընդհարումների թողած հոգեբանական հետևանքների վերաբերյալ մեր խմբային հանդիպումների՝ կազմակերպված ՀԿԻԸ-ի հետ:

86 խմբային և անհատական ՀԱՀՍԱ հանդիպում է կազմակերպվել Հայաստանի տարբեր մարզերում անհայտ կորածների ընտանիքների անդամների համար:

33 անձ, որոնք նախկինում պահվում էին անազատության մեջ հակամարտության առնչությամբ, ինչպես նաև ներկայում պահվող անձանց ընտանիքի անդամները մասնակցել են **25** անհատական և խմբային ՀԱՀՍԱ հանդիպումների:

14 բուժաշխատող եղեգնաձորի բժշկական կենտրոնից մասնակցել է զանգվածային տուժածներով պատահարների դեպքում ՀԱՀՍԱ վերաբերյալ երկօրյա աշխատաժողովի:

Առողջապահություն

15 հրահանգիչ՝ ՀԿԻԸ առաջին օգնության բաժնից, մասնակցել է տեղական դասընթացավարների կողմից անցկացված «Դասընթացավարների վերապատրաստում» ծրագրի:

6 մարզային հիվանդանոց աջակցություն է ստացել բժշկական սարքավորումների և նյութերի տեսքով՝ ներառյալ վակուումային ներքնակ-պատգարակներ, վնասվածքներով պացիենտների բուժման համար նախատեսված պարագաներ և ներտակային ասեղներ:

8 առողջության առաջնային պահպանման հաստատություն

ստացել է բժշկական նյութեր, սարքավորումներ և այլ աջակցություն, այդ թվում՝ պատգարակներ և վիրակապական նյութեր:

3 բուժակ-մանկաբարձական կետ

Սարիգյուղ, Արտավան և Կոռնիձոր սահմանամերձ բնակավայրերում լիովին կահավորվել և հագեցվել է սարքավորումներով:

6 հիբրիդային արևային ֆոտովոլտային համակարգ

է տեղադրվել Տավուշի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի և Սյունիքի մարզերի առողջության առաջնային պահպանման հաստատություններում՝ բարձրացնելով էլեկտրամատակարարման հուսալիությունն ու անընդհատությունը:

Միջազգային մարդասիրական իրավունքի խթանում

ՄՄԻ-ի վերաբերյալ այս տարվա ազգային դատախազ-մրցույթի հաղթող թիմը ներկայացրել է Հայաստանի ՊՆ Վ.Սարգսյանի անվ. ռազմական ակադեմիան:

7 թիմ Հայաստանի կրթական հաստատություններից մասնակցել է ՄՄԻ-ի վերաբերյալ ազգային դատախազ-մրցույթին:

3 կուրսանտ մասնակցել է Շվեյցարիայում Ժնևի ակադեմիայի կողմից՝ ԿԻՄԿ-ի աջակցությամբ կազմակերպված՝ զենքի կիրառման իրավունքի վերաբերյալ խորացված եռօրյա դասընթացի:

7 կրթական հաստատության ներկայացուցիչ մասնակցել է կլոր սեղան-քննարկման՝ ՄՄԻ դասավանդման և հետազոտության խթանման վերաբերյալ:

1 սպա և 3 կուրսանտ ՀՀ ՊՆ Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական ակադեմիայից ԿԻՄԿ-ի աջակցությամբ մասնակցել են Սան Ռեմոյում (Իտալիա) անցկացված Ռազմական ակադեմիաների համար միջազգային մարդասիրական իրավունքի 24-րդ միջազգային մրցույթին:

Տնտեսական աջակցություն

30 ընտանիք Սյունիքի մարզի Շիկահող և Սրաշեն համայնքներից ստացել է փոքրածավալ կենսապահովման դրամաշնորհներ՝ եկամուտ ստեղծող գործունեություն ծավալելու համար:

78 ՀԿԻԸ կամավոր և աշխատակից Արարատի, Արմավիրի, Կոտայքի, Արագածոտնի, Շիրակի, Լոռու մարզերից և Գորիսի մարզային մասնաճյուղից մասնակցել են տնտեսական անվտանգության հիմունքների վերաբերյալ դասընթացին՝ տնտեսական անվտանգության ծրագրի վերաբերյալ գիտելիքներն ու կարողությունները զարգացնելու նպատակով:

9 տնային տնտեսություն, այդ թվում՝ անհայտ կորած անձանց, պահվող անձանց և նախկինում պահվող անձանց խոցելի ընտանիքները, եկամտաբեր գործունեություն ծավալելու նպատակով ստացել է աջակցություն՝ փոքր դրամաշնորհների տեսքով:

13 առավել խոցելի տնային տնտեսություն ստացել է բազմանպատակ դրամաշնորհ՝ հրատապ կարիքները հոգալու համար:

1 Սերմնացան է նվիրաբերվել Վարդենիսի խոշորացված համայնքին, որը կծառայի Սոթք, Կույթ, Նորաբակ և Ջաղացաձոր համայնքներին:

1 Հացահատիկ մաքրող սարք է նվիրաբերվել Սյունիքի մարզի Խոզնավար կոոպերատիվին՝ հացահատիկի որակը բարելավելու նպատակով:

Վաղատուր գյուղատնտեսական կոոպերատիվին տրամադրվել է խոտի վերամշակումը բարելավելու, պահեստավորման և տեղափոխման ծախսերը նվազեցնելու համար նախատեսված խոտի կոմպրեսոր:

Զինամթերքով աղտոտված տարածքների անվտանգություն

22 ՀԿԻԸ կամավոր

Սյունիքի, Վայոց ձորի, Տավուշի, Գեղարքունիքի և Երևանի մասնաճյուղերից մասնակցել է պայթուցիկ զինամթերքի վտանգի վերաբերյալ իրազեկման մեթոդաբանությամբ նվիրված դասընթացավարների քառօրյա վերապատրաստմանը, որն անցկացրել է Հայաստանի հումանիտար ակադեմիայի և փորձաքննության կենտրոնը:

4 միջոցառում

Ե կազմակերպվել ՀԿԻԸ-ի կողմից՝ ԿԻՄԿ-ի հետ համագործակցությամբ, ակադեմիայի վտանգի մասին իրազեկման և ակադեմիայի մասնաճյուղերի միջազգային օրվա կապակցությամբ զենքի աղտոտվածությունից տուժած Սյունիքի, Գեղարքունիքի, Վայոց ձորի և Տավուշի մարզերում:

Համագործակցություն Հայկական Կարմիր խաչի ընկերության հետ (ՀԿԻԸ)*

11 աշխատակից ՀԿԻԸ կենտրոնական գրասենյակից և մարզային մասնաճյուղերից, ինչպես նաև 82 կամավոր ամրապնդել են գիտելիքները Առավել անվտանգ հասանելիության շրջանակի (ԱՄՀՇ) հիմնական բաղադրիչների վերաբերյալ՝ ՀԿԻԸ աղետների կառավարման բաժնի կողմից անցկացված ներածական դասընթացի շրջանակում կազմակերպված ինտերակտիվ քննարկումների արդյունքում:

6 ՀԿԻԸ աշխատակից և կամավոր մասնակցել է մասնաճյուղային մակարդակում գործողությունների իրականացման կարողությունների ամրապնդման ուղղված՝ դասընթացավարների համար նախատեսված դասընթացի, որը մատուցվել է Կարմիր խաչի և Կարմիր մահիկի ընկերությունների միջազգային ֆեդերացիայի կողմից հավաստագրված դասընթացավարի կողմից:

ՀԿԻԸ 6 մարզային մասնաճյուղերում՝ Արմավիրի, Տավուշի, Շիրակի, Գեղարքունիքի, Կոտայքի և Երևանի, անցկացվել են մասնաճյուղային մակարդակում գործողությունների իրականացման կարողությունների ամրապնդման վարժանքներ:

*ՀԿԻԸ-ի հետ համագործակցությամբ իրականացված այլ գործունեությանը ծանոթանալու համար տե՛ս տեղեկագրի մյուս բաժինները:

ICRC

Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի
պատվիրակություն
Հայաստանում
73/3 Նաիրի Զարյան փ.
0014 Երևան, Հայաստան
Հեռ.՝ +374 297415, erevan@icrc.org
© ԿԻՄԿ, օգոստոս 2026 թ.

www.icrc.org
facebook.com/icrcAm
x.com/icrcAm
instagram.com/icrc